A°. 1835. N°. 17.

DONDERDAG DEN 26sten FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 22sten dezer, de Nederlandsche Sloep *Trafalgar*, Kapt. W. Chambrer, laatst komende van Coronie; Passagiers: de Heeren Wm. Mac Intosch en Farwell.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 26 December* 1834.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 19 *December*. Particuliere berigten uit Curaçao van den 25sten October, behelzen de navolgende bijzonderheden:

Er heeft thans alhier iets plaats gehad, hetwelk zeer nadeelig worden kan voor het eenige middel van bestaan, dat Curaçao is overgebleven, namelijk, voor het vertier van zout, door het verpachten van het eiland Rocos van wege het Congres van Venezuela.

Dit eiland Rocos is van al de onbewoonde eilandjes, welke boven winds van Curaçao, in de nabijheid der vasteknst, gelegen zijn, het grootste, het strekt boven een doolhof van eilandjes, die in getal gelijk gesteld worden met de dagen des jaars, door een vrij hoog gebergte uit, dat men verscheidene mijlen ver in zee zien kan. De Curaçaosche vaartuigen bezochten dikwijls Rocos en nabijgelegen eilanden, om er kalk te branden, schilpadden te vischen, nieuwe eijeren te zoeken, en de goederen te bergen van vaartuigen, die het ongeluk had den in het doolhof te geraken en te stranden; doch de door de natuur gevormde zoutpannen, welke zich aan de Zuid-West kust bevinden, lieten zij onaangeroerd, dewijl men het zout op Curaçao in zulk eene groote hoeveelheid had.

Wegens deze natuurlijke zoutpannen, was het eiland Rocos, in het begin der 17de eeuw, langen tijd een twistappel tusschen de Hollanders en Spanjaarden. De eerste kwamen gewapender hand, om zout in te zamelen, hetwelk de laatsten te vergeefs zochten te beletten, die eindelijk hunne toevlugt namen, om de zoutpannen, zoo veel zij konden, te vernielen, hetgeen echter door het aanspoelen en vastzetten van versteende zeevoortbrengselen, als Coralen, Madreporen, enz., hersteld werd. Later echter toen de magt der Spanjaarden meer aanwies, hebben deze hun regt op deze eilanden min of meer laten gelden, doch sedert de laatste halve eeuw er zich weinig of niet om laten gelegen liggen. Sedert eenige jaren echter heeft het Congres van Venezuela deze eilanden aan zekeren Noord-Amerikaan, met name Morell, afgestaan, om Caretschildpadden te vangen; doch dit jaar heeft het Gouvernement van Venezuela dezelve aan genoemden Amerikaan verpacht voor acht honderd Spaansche Matten in het jaar, om de zoutpannen te mogen bewerken, en het zout zonder inkomende regten in Venezuela in te voeren. Deze omstandigheid is voor het vertier van zout op Curaçao zeer nadeelig, te meer, dewijl Rocos eene voordeeligere ligging boven winds heeft, vrij goede ankerplaatsen bezit, en daarenboven schooner zoutkristallen zet en door invallende regens minder aan smelting van het zout blootgesteld is dan ergens elders. De uitkomst heeft reeds de nadeelige uitwerking dezer zaak bevestigd: in September l. l. waren er te Bonaire 2 Amerik. schepen om zout te halen, te Curaçao 3, maar op Rocos 4. Zoo veel is zeker, dat de Amerikaansche schepen, welke gewoon waren, op ballast van Portocabello en Laguayra komende, te Curaçao eene lading wort in te nemen, voortaan tot dat eiland naar Rocos, als veôr hunne vaart huner gelegen, zullen gaan, waar zij nog daarenboven van de betaling van ankergeld bevrijd zijn.

Intusschen vraagt men hier, welk meerder regt de Columbianen boven de Hollanders op deze onbewoonde eilanden hebben, en of het vooral geduurende den onwentelingsoorlog op de lust voor het Gouvernement te Curaçao geene zaak geweest ware, ook wegens de gunstige ligging der Rocos voor den handel met de vastekust, een vaster bezit van deze eilanden te nemen, waar sedert eene halve eeuw bestendig inwoners van Curaçao en Bonaire tot bovengemelde redenen zich bevonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 *December*. De *Messager des Chambres* behandelde voor eenige dagen een artikel, strekkende om de Fransche kapitalisten af te raden, zich in te laten met speculatien in Hollandsche fondsen, welke door eene vereeniging van bankiers ter beurze van Parijs waren aangeraagt. Zijn hoofdargument steunde voornamelijk daarop, dat het onbillijk was aan den bekenden en erkenden vijand van Frankrijk eenige meerdere hulpmiddelen aan de hand te geven. Heden vinden wij in de *Gazette de France* een antwoord op dit artikel van den *Messager*, aldus luidende:

»Wij zullen thans de vraag niet onderzoeken of het niet beter ware alle vreemde fondsen van onze beurs te weren.

»Parijs draagt er roem op, het middelpunt van beschaving en vrijheid te zijn, en zoude ook in dit opzigt niet voor de andere beurzen en hoofdsteden van Europa willen onderdoen.

»Het kan den steller van dit artikel in den *Messager* niet onbekend zijn, dat geld en talenten tot alle landen behooren. De kapitalisten zullen dus of alle zekerheid in de effekten der Nederlanden vinden en dezelve koopen, ondanks de vermaningen van den *Messager*, of zij zullen daarin gevaar vinden en dien ten gevolge zich daar van onthouden. In beide gevallen komen dus de vermaningen van het bewuste artikel op niets neder.

»Sedert wanneer heeft men gezien dat de publieke fondsen van een land, beheerscht door eene constitutie en onderworpen aan de stemming der Kamers, geld storten in den zak des Konings, die over dit land regeert?

»Waarom zoude men van de Parijssche beurs de fondsen geweerd hebben van een land, dat in vrede met Frankrijk is, en altijd op de naauwgezetste wijze zijne verbindtenissen heeft nageleefd?

»Hebben die zelfde personen, welke zich thans tegen de Hollandsche fondsen verzetten, niet soortgelijke kreten aangeheven toen de Cortes en de Spaansche junta aan onze beurs verschenen?

»Hebben zij niet de Belgische leening geroemd en geprezen? en echter was nimmer het bestaan van België minder hecht en vast dan toen deze leeningen aangegaan werden.

»Het door den *Messager* medegedeelde artikel is klaarblijkelijk door Belgische belangen ingegeven, en is vermoedelijk ontstaan uit de vrees, die men koestert voor eene vergelijking, welke men zoude kunnen bewerkstelligen tusschen de publieke fondsen van het koningrijk der Nederlanden en die van deszelfs droevigen nabuur.

»Men moest dus in dit artikel niets meer dan een aanval der Belgische fondsen op de Hollandsche fondsen zien. Het is zeer onvoorzigtig de vergelijking uitgelokt te hebben; zij konde wel eens eene uitkomst hebben geheel strijdig met die, welke men daarvan verwachtte."

DUITSCHLAND.

In No. 2 van een, sedert den 3den dezer, te Keulen uitkomend blad, getiteld: *Allgemeines Organ für Handel und Gewerbe des In- und Auslands, und damit Verwante Gegenstände*, treffen wij het volgende schrijven aan, gedagteekend Keulen, den 5den December 1834.

»In de laatste dagen der maand November, zagen wij in onze haven aankomen eene ijzeren stoomboot" *de Vulkaan*, welke in Manchester gebouwd, de zeereis gelukkig volbragt had. Vermits dezelve geene kiel heeft, scheen de overvaart gevaarlijk en er zou zeker niemand lust hebben gehad om als passagier mede te gaan, al ware het vaartuig tot overbrenging van reizigers aangeboden geworden. Eene voor de open zee ingerigte stoomboot is volstrekt ongeschikt voor de rivier vaart, die in dezelfde mate eenen geringen diepgang vereischt, als op zee de beschikbaarheid der schepen een beduidenden diepgang behoeft.

»De stoomboot was bestemd om zoowel het Zuricher meer als het Wallenstädtermeer, welke beide door de rivier de Lenth met elkander verbonden zijn, te bevaren. De Lenth is op bepaalde tijden zeer ondiep, en men had uit dien hoofde, een vaartuig van noode, hetwelk eenen diepgang had van weinig meer, dan 20 duimen.

»Men geloofde en bekwam de verzekering, dat door het gebruik van ijzer, bij vervanging van het hout, aan het vaartuig op zich zelf eene zoo geringe zwaarte zou gegeven worden, dat de diepgang beneden de 20 a 24 duim zou blijven. Deze verwachting is intusschen, teleur gesteld geworden, aangezien de boot, nadat dezelve van al het nog ontbrekende zal zijn voorzien, eenen diepgang zal hebben van 40 duim. Het gebruik er van zal zich dus tot het Zuricher-meer moeten beperken.

»De verschijning van *de Vulkaan* was in vele opzigten belangrijk. Hoewel de ijzeren platen zoo dun mogelijk waren, zoodat die van den bodem slechts 4 lijnen, en die der overige deelen niet meer dan drie lijnen bedroegen, zoo bezat het vaartuig op verre na die vlotheid niet, welke bij het gebruik van hout aan een schip kan gegeven worden. De werktuigen, in eene der beste Engelsche fabrieken, onder toezigt van den Ingenieur Fairbairn te Manchester, vervaardigd, en onder hooge drukking zeer goed werkende, geven echter aan het vaartuig niet die snelheid, welke de schepen der Keulsche Rijn-Stoomboot-Maatschappij bezittingen, en die op de werven der Heeren Jacobi, Haniel en Huysen te Ruhrort, en Starkerath gebouwd zijn. Bij vergelijking tegen deze stond de boot grootelijks ten achteren, in zoo ver betreft de hechtheid van het roer en de doelmatige indeeling der ruimte. Het roer, hetwelk aan de stormen op zee weerstand had geboden, brak op den Rijn bereids aan deze zijde van het Bingerloch, waar de stoomboot de stad *Frankfort de Vulkaan* te hulp kwam en op sleeptouw naar Mentz bragt. De sterkte

is vermoedelijk niet berekend naar de stroomen en winden, zoo als de Rijn er aanbiedt, en welke problema's ter oplossing opleveren, die tot de zwaarste vraagstukken der stoomvaart op den Rijn behooren. Tot die oplossing wordt de groote ondernemingsgeest en de uitgebreide kennis in de werktuigkunde en scheepsbouw vereischt van eenen Nederlandschen Marine-Officier en Ingenieur Röntgen, die zoowel de Nederlandsche als Rijnsche stoombootvaart in het leven geroepen en daardoor den dank zijner tijdgenooten verworven heeft.

"De hooge verwachting, die men zich van dit allernieuwst Engelsch zamenstel gevormd heeft, is derhalve in zoo ver onbevredigd gebleven, als men op den voorgrond had gesteld, dat wij iets volkomeners zouden te zien krijgen, dan hetgeen wij reeds bezitten. Immers op dezen grond alleen, hadden de ondernemers zich naar Engeland gewend, hetwelk zij waarschijnlijk den tweeden maal niet doen zullen, aangezien hier te lande bereids iets beters gekeurd wordt!"

De *Augsb. Allg. Zeitung* bevat eenen brief uit Konstantinopel van den 23sten November, meldende, dat de insurgenten in Syrie zich thans niet meer in massa's vertoonen, maar veeleer eene soort van guerilla-oorlog voeren. De Porte ziet toe en waeht een gunstig oogenblik af. Reschid Pacha, aan het hoofd van 10.000 man, stond aan de grenzen elk oogenblik gereed, aanvallenderwijze te werk te gaan. — De tijding van het overlijden van den Schah van Perzie heeft te Konstantinopel veel indruk gemaakt; men vreesde eenen oorlog om de troonopvolging tusschen zijne nakomelingen.

ADVERTISSEMENTEN.

(8459) De Exploiteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op *Vrijdag* den 27 Februarij 1835, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Plantaadje *DE GOEDE VERWACHTING*, gelegen in de *Motkreek*, ter linkerhand in het opvaren, tusschen de Plantaadjen *Rinsbergen* en *twee Gebroeders*; aankomende REINHARD GOLLENSTEDE voor de helfte, en voor de wederhelfte deszelfs Huisvrouw MARIA JOHANNA LABADIE.

De Plantaadje *DE NIEUWE HOOP*, gelegen aan rio *boven Commewijne*, ter regterhand in het opvaren, tusschen de verlatene Plantaadjen *Siparipabo* en *de Vier Kinderen*; aankomende het Fonds FRAISSINET en BAAK.

De Plantaadje *FAUQUENBURG*, gelegen aan rio *boven Commewijne*, ter regterhand in het opvaren tusschen de Plantaadje *Vlaamschenburg* en de verlatene Plantaadje *Appe Cappe*; aankomende het Fonds J. A. LUDEN.

De Plantaadje *WEDERZORG*, gelegen aan rio *beneden Commewijne*, in het opvaren ter regterhand, tusschen de Plantaadjen *Kalwijk* en *Vriendsbeleid en Ouderszorg*; aankomende de Erven KULENKAMP LEMMERS, weduwe F. J. GREVESTEIN, Erven J. J. C. DE VRIES nom ux.; — ieder met derzelver Gronden, Bepotingen en Beplantingen, Gebouwen, Slavenmagt, Vee, Gereedschappen, Materialen en verdere Ap.- en Dependentien; alles ingevolge Inventarissen ter *visie*, ten Kantore van den ondergeteekende.

De Slaven met namen: *Jeannette, Anije, Josina, Pietje, Sera, Premiere, Resia, Tomé, Fredrik, Catharina, Sona, Dominika, Silvia, Fanny, Jack, Adeeba, Princes, Rosetta, Marius, Jacquelina, Johannes, Francina, Sanna* en *Zondag*, aankomende SIMON ABENDANON.

Paramaribo den 21 *Februarij* 1835.

De Exploiteur,
N. L. BRAAM.

(11546) Bij publieke inschrijving wordt te koop aangeboden, (het hoogste bod goedgekeurd wordende)

p. m. 1800 ℔ heele witte baal
» » 1200 » » zwarte »
» » 500 » gebroken
} KOFFIJ,

van de Plantaadje *Nieuw Meerzorg*.

De monsters liggen ter bezigtiging bij den ondergeteekenden, alwaar de inschrijving-billetten zullen worden aangenomen tot Woensdag den 4den Maart e. k., 's voormiddags om *elf* uren, wanneer dezelven ten overstaan van den Heer President der Commissie tot de zaken van de *Wees- Kuratele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen worden geopend.

De Koffij zal vrij aan de Waag worden geleverd, en de Kooper of Koopers voor iedere ledige baal *f* 1-10 moeten betalen.

Paramaribo den 25 *Februarij* 1835.

CHs. LIONARONS qq. c. s.

(11545) De ondergeteekenden geven bij deze kennis, dat zij zich op den 14len dezer maand, als *Practizijns* hebben geassocieerd.

Paramaribo den 24 *Februarij* 1835.

H. HEUSGES, *Advokaat.*
H. D. VAN MEERTEN, *Procureur.*

(10588) Allen die iets te vorderen hebben van de Plantaadje *SLOOTWIJK*, tot en met den 31sten December a°. p°., gelieven hunne rekeningen in te zenden ten kantore van den ondergeteekende, om na accoord bevinding, betaling te erlangen.

Paramaribo den 25 *Februarij* 1835.

JAN DE JAGER Ez. c. s. qq.

(9447) De genen, welke eenige deugdelijke vorderingen hebben, ten laste van den Boedel wijlen den Heer PIETER MAIJ, worden verzocht, hunne rekeningen bij den ondergeteekende in te zenden, ten einde bij accoord bevinding, onmiddelijk betaling te erlangen.

Paramaribo den 23 *Februarij* 1835.

J. A. MAIJ,
Exec. Test.

(10593) ABRAHAM HALBERSTADT, zal op Maandag den 2den Maart e. k., des namiddags om *vier* uren, te zijnen huize door den Vendumeester, den Heer M. A. KEIJSER, doen verkoopen: welonderhoudene *MEUBELEN*; alsmede *twee fraaije jonge EZELS* met *KAR* en *TUIG* aanex. — Zaturdag vóór en op den Venddag voor een ieder te zien.

Mengelwerk.

DE BADEN.

In geheel het Oosten zijn de baden zoo wel een voorwerp van pracht en weelde als eene der meest onmisbare behoeften van het leven. De Persen verwisselen slechts eenmaal in de maand hun lijflinnen en slapen, vrouwen zoowel als mannen, in hunne onderbroek. Het kan daarom geene bevreemding baren, dat zij schier dagelijks zich baden. Om hen tot zindelijkheid te noodzaken stelde Mahomed hun zulks tot eenen Godsdienstigen pligt, want in den Koran wordt gezegd, dat de man, inzonderheid de gehuwde man, onder zekere bekende omstandigheden, niet tot het gebed kan worden toegelaten, indien hij niet vóór zonsopgang zich gereinigd heeft. Iederen morgen, vóór de Molhas het gebed aankondigen, hoort men de badklok, die tot reiniging roept. De lieden uit de geringe volksklassen stroomen in menigte derwaarts: de adellijken en rijken hebben baden in hunne harems, zij zijn tot den middag ter hunner beschikking, als van welk uur af aan, zij voor de vrouwen open staan, die er tot middernacht gebruik van maken.

Deze baden zijn van de Europesche zeer onderscheiden; zij bestaan uit wijduitgestrekte, onderaardsche gebouwen, met gewelfde daken gedekt en in welke het daglicht door zeer dunne platen of schijven van albast valt. In de eerste of voorzalen vindt men banken en nissen, waar men zich ontkleedt, in het midden zijn groote badkommen van marmer of albast met omhoog schietende waterstralen, tot verlustiging en verfrissching der badenden aangebragt.

De Persen, die op het stuk der eerbaarheid en kuischheid de meest kiesche menschen der wereld zijn, bedekken zich van de heupen tot de knieën, en treden alsdan eene zaal binnen, waar de damp of stoom van het heete water de lucht zoo verstikkend maakt, dat lieden, die er niet aan gewoon zijn, het in het eerst niet kunnen uithouden. De wanden dezer zaal zijn met groote vierkante tegels van wit marmer belegd, die door het voortdurend verstoomend water worden verwarmd. In den achtergrond is eene alkove, waar men zich het haar van de huid doet wegnemen, door middel van een deeg van knaberkruid met in koud water gebluschte kalk; een mengsel welks aanwending zeer gevaarlijk is en branden zoude indien men het niet in tijds afnam, of zich te dien einde van koud water bediende.

Na deze *épilatie* of ontharing begeeft men zich in de heete zaal, waar twee forsch krachtvolle mannen, die in dit land de barbiers zijn, de badende aangrijpen en op het marmer uitstrekken; onder het hoofd leggen zij een klein kussen; in korten tijd geraken zij in eene zeer ruime uitwaseming; alsdan wrijven hen de barbiers en drukken of kneeden alle de deelen des ligchaams, den loop der spieren volgende; zij laten dan elk der deelen menigerlei bewegingen doorspelen, die aanzienlijk moeijelijk zijn doch welker heilzaam gevolg men weldra ondervindt. Deze behandeling is eene ware pijn voor alle diegenen die ze voor de eerste maal ondergaan; doch men gewent zich ligtelijk aan dezelve, en het wezenlijk welbevinden, hetwelk daaruit ontstaat, doet gelooven, dat zij de beste geneesheer des lands is: niets geeft aan het ligchaam eene meer heilzame frischheid en niets bevordert den bloedsomloop meer. Terwijl deze beide mannen hunne krachten op het ligchaam eens badende uitputten, begiet een derde hem voortdurend met heet water, van de voeten tot het hoofd, hetwelk er toe bijdraagt om de spieren leeniger te maken, en de pijn te verminderen met welke de operatie vergezeld gaat. Zoodra dezelve volendigd is, trekken zij eenen handschoen van paardehaar, waarmede zij het ligchaam in alle rigtingen wrijven; door dit middel nemen zij aanmerkelijke stukken van afgestorvene huid of *epidermis* weg, welker wegneming voor de gezondheid van des te meer gewigt is, vermits daardoor de uitwaseming weder haren vrijen loop verkrijgt. Deze barbiers hebben eene zoo behendige manier deze overhuidschillers af te nemen, dat zij meenigmaal, zonder de huid te kwetsen of te ontvellen, met eenen ruk der hand stukken of lappen van schier een voet lengte afschillen, die zich onder hunne hand als nat papier oprollen.

Het verwen van den baard en het hoofdhaar wordt altoos in het bad verrigt, daartoe bedient men zich van een zeer fijn poeder, hetwelk uit gedroogde en gepulveriseerde indigo-bladeren wordt vervaardigd.

De openbare baden dienen den personen uit den middenstand tot rendez-vous. De vreemdelingen en de kooplieden verzamelen zich aldaar om kennis te maken of over zaken te spreken. Allen rooken hunne pijp, drinken koffij en wisselen elkander vele nieuws berigten uit. Maar vooral dienen deze plaatsen de vrouwen tot gezellige zamenkomst. Daar leggen zij hare besoeken af, iedere nis heeft zijne *oalerie* en is altijd opgepropt vol. Daar spreken zij over alles wat hare familie-aangelegenheden betreft, verhalen elkander allerlei nieuws en brengen huwelijksvereenigingen tot stand, en wanneer men de berigtgevers gelooven moet, dan hebben de Persische vronwen, op het stuk der *cancans*, van onze dames juist niet veel te leeren. Met spijgt tot schaterklap en laster staat de muzulmansche liefde tot zijn naasten met de christelijke liefde onzer wereldsche nieuwsrondedraagsters op eene zelfde lijn.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.